

Hé, het is
oké!

Hoe ga je aan de slag met “Hé, het is oké” in groep?

Benodigdheden

- Stel een werkgroep samen met sleutelfiguren
- 1 gespreksleider
 - Neemt op voorhand de situaties uit “Hé, het is oké” door
 - <https://mediawijs.be/héhetisoké>
- Situaties zwart- wit
 - Zie verder per leeftijd
 - Je kan deze tonen via een ppt, online tool (Mentimeter of Socrative) of afdrukken voor elke groep
- Eventueel internet voor online tool

Aan de slag

Uitleg methodiek - Inleiding

- Leg de opzet uit: Jongeren tasten grenzen af van wat kan en niet. Hoe reageer jij als begeleider?
- Verdeel de groep in groepjes van drie. Geef hen een situatie (zwart-wit).
- De groepjes bespreken de situatie. Is de situatie oké of niet? Welke vlag zou dit volgens hen krijgen? En waarom?
 - Wat kan je afleiden uit de situatie?
 - Is het grensoverschrijdend?
 - ...
- Nadien gaat iemand van de groep in een hoek van de zaal staan. Elke hoek is een vlag. Ze leggen uit waarom dit voor hun groepje zo is. Noteer op een flap de elementen die de groepen aanhalen.
 - Je kan de groepjes ook laten stemmen via een online tool zoals Mentimeter of Socrative.

Aan de slag

Uitleg methodiek - Criteria

- Leg de zes criteria uit aan de hand van de factoren die door de groepen zijn aangehaald. Geef extra uitleg en vul verder aan.
- Pas de criteria nadien toe op de situatie. Zijn de zes criteria van toepassing of niet?

ZIJN DE ZES CRITERIA VAN TOEPASSING?

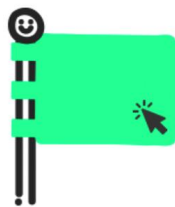

Aan de slag

Uitleg methodiek - Vlaggen

- Ga na welke vlag de situatie krijgt o.b.v. de criteria. Bij een groene vlag zijn alle criteria vervuld. Zijn één of meerdere criteria niet vervuld? Dan krijgt de situatie een gele, rode of zwarte vlag.

WELKE VLAG EN WELKE REACTIE KRIJGT DE SITUATIE?

Afhankelijk van de vlag zal je reactie anders zijn. Bij een gele, rode en zwarte vlag moet je altijd reageren, maar zonder te veroordelen.

Let er op dat je op het gedrag focust en niet op de persoon

Hé, het is oké - Aan de slag

Uitleg methodiek - Toepassing criteria en vlaggen

- De groepjes bespreken nog enkele andere situaties aan de hand van de criteria en kennen er een vlag aan toe. Ze geven ook een gepaste reactie.
- Bespreek nadien in groep.

WELKE VLAG EN WELKE REACTIE KRIJGT DE SITUATIE?

Afhankelijk van de vlag zal je reactie anders zijn. Bij een gele, rode en zwarte vlag moet je altijd reageren, maar zonder te veroordelen.

Let er op dat je op het gedrag focust en niet op de persoon

Aanvaardbare seksuele
situatie. Alle criteria
zijn van toepassing.

Maar gezien het online aspect
spreken we van Groene vlag '!'.

Deze situaties moeten we
altijd **BENOEMEN** en
positief **BEVESTIGEN**.

Ernstig grensoverschrijdende
seksuele situatie.

Een aantal of alle criteria
zijn ernstig overschreden.

BENOEM EN VERBIED

Licht grensoverschrijdende
seksuele situatie.

Een aantal of alle criteria
zijn licht overschreden.

BENOEM EN BEGREN

**Zwaar grensoverschrijdende
seksuele situatie.**

**Een aantal of alle criteria
zijn zwaar overschreden.**

**BENOEM, VERBIED
EN NEEM MAATREGELEN**

ZIJN DE ZES CRITERIA VAN TOEPASSING?

TOESTEMMING

VRIJWILLIGHEID

GELIJKWAARDIG
HEID

LEEFTIJD
ADEQUAAT

CONTEXT

ZELFRESPECT

TOESTEMMING

Beide partijen geven toestemming
voor het maken/verzenden/ontvangen
van seksueel beeldmateriaal.

Ze voelen zich goed bij wat er gebeurt.

Er is geen druk of dwang of er hangt geen straf of beloning aan vast bij het maken/verzenden/ontvangen van seksueel beeldmateriaal.

GELIJKWAARDIGHEID

Er is geen groot verschil op vlak van
leeftijd, kennis, intelligentie,
aanzien, macht, levenservaring,
maturiteit of status.

GELIJKWAARDIGHEID

Let op:

Het hebben van sexy beeldmateriaal van iemand, wil niet noodzakelijk zeggen dat er sprake is van ongelijkwaardigheid. Het kan zijn dat men in een relatie overeenkomt dat het oké is dat de ene sexy foto's deelt en de andere niet. Dit kan een keuze zijn waar beide partijen zich goed bij voelen. Vanaf dat een van die criteria niet oké zijn kan dit wel voor ongelijkheid zorgen.

LEEFTIJD / ONTWIKKELING

Bij elke ontwikkelingsfase hoort seksueel (getint) gedrag dat typisch en dus aanvaardbaar is voor die fase.

Het uitwisselen van sexy beeldmateriaal is normaal seksueel gedrag onder jongeren.

LEEFTIJD / ONTWIKKELING

Let op:

Wanneer er andere criteria niet oké zijn dan kan het mislopen. Hoe ouder de betrokkenen zijn, hoe meer we er van uitgaan dat ze de risico's kunnen inschatten van het verspreiden van beeldmateriaal.

CONTEXT

Het gedrag is aangepast aan de situatie, omgeving en omstandigheid. In elke context gelden andere regels, dus ook voor het internet.

Bekijk zowel de fysieke als de online of technologische context.

a) Fysieke context: is er voldoende privacy?

Maken of bekijken jongeren beelden in een context die oké is?

b) Technologische of online context: Worden beelden privé of publiek opgeslagen, gemaakt, gedeeld en/of doorgestuurd? Zijn er afspraken gemaakt?

ZELFRESPECT

Er is geen sprake van fysieke,
psychische of emotionele schade
bij de persoon die het initiatief neemt
in deze situatie. Die houdt er een
goed gevoel aan over.

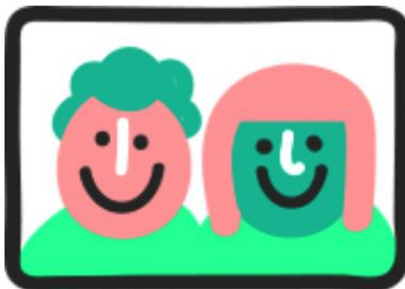
Let op:

Het is niet omdat een foto door de ontvanger altijd kan worden doorgestuurd dat het per definitie niet mogelijk is om over zelfrespect te spreken. Het kan zijn dat een jongere de inschatting maakt dat de ander te vertrouwen is. Wanneer dat vertrouwen geschonden wordt tasten de jongeren niet hun zelfrespect aan, dan is er sprake van een nieuwe situatie waarbij de persoon die het vertrouwen schond over de grens gaat.

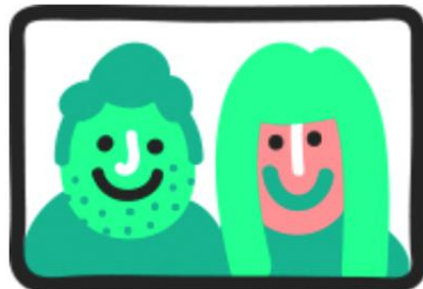
ONTDEK DE SITUATIES PER LEEFTIJD

7 - 11 jaar

12 - 14 jaar

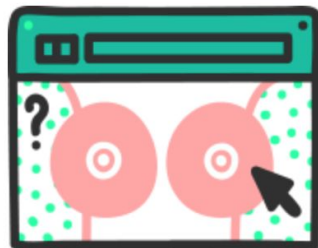

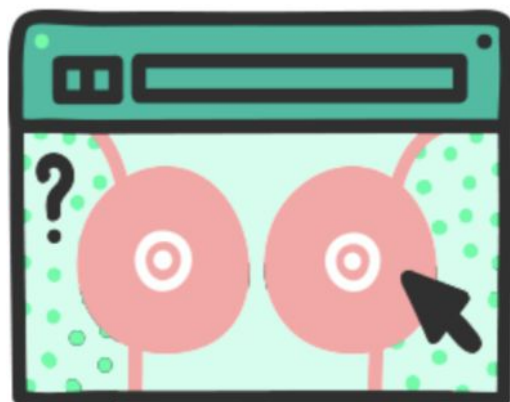
15 - 17 jaar

SITUATIES 7 - 11 JAAR

Een jongen van 9 jaar surft thuis, uit nieuwsgierigheid, naar seksueel getinte beelden.

Hij zoekt via de zoektermen 'seks' en 'bloot'.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

VRIJWILLIGHEID

GELIJKWAARDIG
HEID

LEEFTIJD
ADEQUAAT

CONTEXT

ZELFRESPECT

Welke reactie krijgt de situatie?

😊 Benoem en bevestig de situatie.

Er is niets mis met het zoeken naar seksueel getinte beelden op het internet. Je kan dit gedrag best benoemen en bevestigen. **Reageer positief.** Leg uit dat je begrijpt dat hij **nieuwsgierig** is en op zoek gaat naar **seksuele beelden op het internet**.

Geef aan dat er veel verschillende **seksueel getinte beelden** bestaan. Sommige beelden kunnen fijn zijn, maar andere kunnen zeer seksistisch en niet realistisch zijn. Zo kan porno dus ook fijn zijn, maar kan het ook een vertekend beeld van seksualiteit en relaties geven. Dit kan een negatieve invloed hebben op de seksualiteitsbeleving. **Verwijs door** naar enkele informatieve websites zoals allesoverseks.be.

Bovendien kan hij ook geconfronteerd worden met beelden die niet geschikt zijn voor hem. Seksueel getinte beelden kunnen emotionele en fysieke reacties teweegbrengen. Bespreek wat het met hem doet.

Twee vrienden van 8 jaar tonen hun geslachtsdelen aan elkaar via een privé videochat. Ze doen dit in hun slaapkamer.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

VRIJWILLIGHEID

GELIJKWAARDIG
HEID

LEEFTIJD
ADEQUAAT

CONTEXT

ZELFRESPECT

Welke reactie krijgt de situatie?

😊 Benoem en bevestig de situatie. Reageer positief.

Leg uit dat het oké is om **nieuwsgierig** te zijn en dat er **niets mis** is met het tonen van elkaars geslachtsdelen bijvoorbeeld bij een van de jongens thuis of via een **privé videochat**.

Maar op deze leeftijd weten ze nog niet goed welke **mogelijke risico's** hiermee gepaard (kunnen) gaan. Geef aan dat de andere je misschien ook kan **fotograferen of filmen of een screenshot** kan nemen.

Het is dus belangrijk dat ze zelf of hun kamer **niet herkenbaar** in beeld komen en dat ze duidelijke **afspraken** maken.

Een meisje van 11 jaar
stuurt zonder toestemming
een sexy foto van
een jongen uit haar klas
door naar enkele klasgenoten.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

-

VRIJWILLIGHEID

-

GELIJKWAARDIG
HEID

-

LEEFTIJD
ADEQUAAT

-

CONTEXT

-

ZELFRESPECT

-

Welke reactie krijgt de situatie?

☹️ **Benoem en verbied de situatie.**

Leg uit waarom het gedrag niet oké is. Het meisje mag niet **zonder toestemming sexy foto's doorsturen** of **verspreiden** omdat ze daarmee de **privacy** en het **portretrecht** van de jongen schendt. Op deze leeftijd weten ze echter nog niet goed welke **risico's** hiermee gepaard (kunnen) gaan. Daarom ook een rode vlag. Op oudere leeftijd is dit een zwarte vlag.

Het is oké om foto's met elkaar te delen, maar deze ongevraagd doorsturen is niet oké. **Toestemming** speelt een cruciale rol. Dit betekent dat je, zonder dat je daartoe gedwongen wordt, toestemt in het maken en uitwisselen van seksueel getinte foto's, en dat deze foto's niet verder worden verspreid of online worden geplaatst. Zorg ervoor dat het meisje de foto's verwijdt en dat ze haar excuses aanbiedt.

Opgelet! Leg de schuld niet bij de jongen. De beelden zijn in vertrouwen gemaakt en niet bedoeld om verder te verspreiden. Ga na hoe de jongen hiermee omgaat en steun hem indien nodig. **Indien dit op school gebeurt, is opvolging zeker nodig.**

Een jongen van
11 jaar neemt in
de kleedkamer
na de les
lichamelijke
opvoeding
ongevraagd
een foto van een
vriend in ondergoed
met zijn gsm.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

-

VRIJWILLIGHEID

-

GELIJKWAARDIG
HEID

-

LEEFTIJD
ADEQUAAT

-

CONTEXT

-

ZELFRESPECT

-

welke reactie krijgt de situatie?

☹️ **Benoem en begrens de situatie.**

Leg uit waarom dit gedrag niet oké is. De jongen mag **niet ongevraagd seksueel getinte foto's** van anderen **maken** omdat hij daarmee de **privacy** en het **portretrecht** van de jongen schendt. Het is wel goed dat de jongen de foto's (nog) niet heeft doorgestuurd of online geplaatst heeft.

Indien dit wel het geval was, zou dit een rode vlag zijn. Ook een naaktfoto zou in dit geval rood zijn, omdat hij op deze leeftijd de mogelijke impact ervan nog niet goed kan inschatten.

Toestemming speelt een cruciale rol. Dit betekent dat je zonder daartoe gedwongen wordt, toestemt in het maken en uitwisselen van seksueel getinte foto's, en deze foto's niet verder worden verspreid of online worden geplaatst.

Zorg ervoor dat de jongen de foto's verwijdert en zijn excuses aanbiedt. Ga na hoe de andere jongen hiermee omgaat en ondersteun hem indien nodig.

Enkele meisjes van 10 jaar
chatten met leeftijdsgenoten
van een andere school die ze
niet kennen.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

+

VRIJWILLIGHEID

+

GELIJKWAARDIG
HEID

+

LEEFTIJD
ADEQUAAT

+

CONTEXT

+

ZELFRESPECT

+

Welke reactie krijgt de situatie?

😊 Benoem en bevestig de situatie.

Je benoemt deze situatie het beste. Geef aan dat het voeren van gesprekken met onbekenden verrijkend kan zijn, maar dat het soms ook wel enkele risico's kan inhouden. De regel 'geen online contact met onbekenden' geeft een verkeerd en onduidelijk signaal. Via deze contacten ontwikkelen ze hun online identiteit.

Geef enkele tips over hoe ze kunnen herkennen wanneer er iets niet oké lijkt zoals moeilijke zinnen of vreemde vragen. Als ze het gevoel hebben dat iemand vreemd doet en plots heel vriendelijk is en complimentjes geeft, komen ze dit best aan jou vertellen. Geef mee dat ze geen persoonlijke gegevens zoals hun naam, wachtwoord of adres mogen delen. Willen ze afspreken? Dan doen ze dit best op een openbare plaats en onder begeleiding van een volwassene.

SITUATIES 12 - 14 JAAR

BLUBBER
BLUBBER

Google

Een jongen van 14 jaar stuurt
pikante foto's van zichzelf
naar zijn lief via Snapchat.
Ze beloven om dit niet
met anderen te delen.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

+

VRIJWILLIGHEID

+

GELIJKWAARDIG
HEID

+

LEEFTIJD
ADEQUAAT

+

CONTEXT

+

ZELFRESPECT

+

Welke reactie krijgt de situatie?

☺ Benoem en bevestig de situatie. Reageer positief.

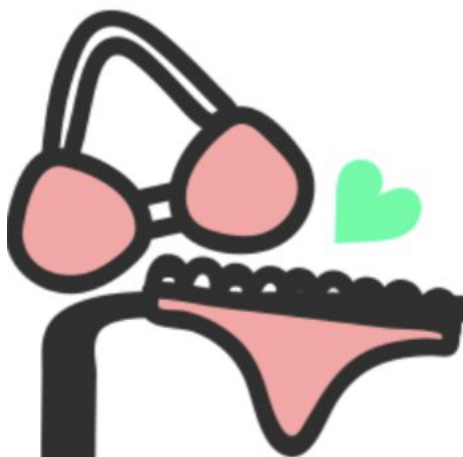
Geef aan dat het **oké** is om **pikante foto's met elkaar te delen (sexting)**.

Toestemming speelt een cruciale rol. Dit betekent dat je, zonder je daartoe gedwongen wordt, toestemt in het maken en uitwisselen van seksueel getinte foto's, en deze foto's niet verder worden verspreid of online gedeeld worden.

Snapchat is een populair medium om foto's te delen. Foto's verdwijnen er na een aantal seconden. In theorie toch, want het is mogelijk een screenshot te nemen. Zo kunnen foto's nadien ook nog verspreid worden.

Benadruk dat het goed is dat ze hierover **duidelijke afspraken** gemaakt hebben. Het is belangrijk dat er vertrouwen en respect is voor elkaar.

Je kan als **tip** meegeven dat het belangrijk is dat ze **niet herkenbaar** op de foto's staan en dat ze de foto's ook verwijderen. Ook als de relatie ophoudt moeten er duidelijke afspraken gemaakt worden over wat er met het beeldmateriaal moet gebeuren.

Een meisje van 14 jaar probeert een jongen van 16 jaar te versieren. Ze stuurt ongevraagd via een privébericht een aantal pikante foto's van zichzelf in ondergoed door.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

-

VRIJWILLIGHEID

+/-

GELIJKWAARDIG
HEID

+

LEEFTIJD
ADEQUAAT

+

CONTEXT

+/-

ZELFRESPECT

-

Welke reactie krijgt de situatie?

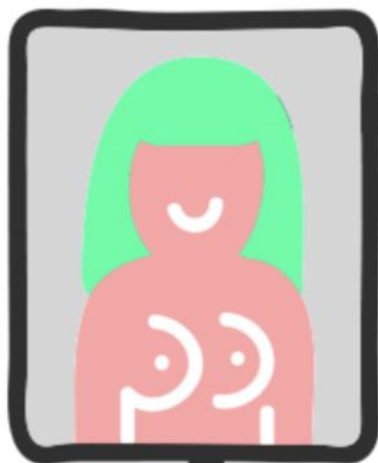
Benoem en begrens de situatie.

Leg uit dat flirten van alle tijden is en dat foto's delen kan als ze beide hebben ingestemd. Het meisje mag dus **niet ongevraagd** foto's van zichzelf naar anderen **doorsturen**.

Toestemming speelt een cruciale rol. Dit betekent dat je, zonder je daartoe gedwongen wordt, toestemt in het maken en uitwisselen van seksueel getinte foto's, en dat deze foto's niet verder worden verspreid of online geplaatst.

Geef ook enkele **tips** om veilig aan sexting te doen. Zoals **niet herkenbaar** op de foto staan, **toestemming** en het maken van duidelijke **afspraken**

Opgelet! Leg de schuld niet bij de jongen. Hij heeft hier niet om gevraagd en doet niets verkeerd. Geef mee dat hij aan het meisje kan laten weten dat hij in de toekomst zulke foto's niet meer wil krijgen. Zorg wel dat hij de naaktfoto's verwijdert.

Een jongen
van 13 jaar
stuurt op vraag
van zijn vrienden
een naaktfoto
van zijn
ex-vriendin
door.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

-

VRIJWILLIGHEID

-

GELIJKWAARDIG
HEID

-

LEEFTIJD
ADEQUAAT

+/-

CONTEXT

-

ZELFRESPECT

-

welke reactie krijgt de situatie?

 Benoem en verbied de situatie. Neem maatregelen.

Leg uit waarom dit gedrag niet oké is. De jongen mag **niet ongevraagd naaktfoto's** van anderen **doorsturen** of **verspreiden** omdat hij daarmee de **privacy** en het **portretrecht** van het meisje schendt. Ook niet wanneer vrienden daar om vragen en het wel vaker gedaan wordt. Foto's kunnen via internet en sociale media een eigen leven leiden.

Toestemming speelt een cruciale rol. Dit betekent dat je, zonder je daartoe gedwongen wordt, toestemt in het maken en uitwisselen van seksueel getinte foto's, en deze foto's niet verder worden verspreid of online worden geplaatst.

Zorg ervoor dat de jongen de foto's verwijdt en zijn excuses aanbiedt. Ga met haar in gesprek en volg dit ook verder op zodat zij dit gedrag niet meer stelt.

Opgelet! Leg de schuld niet bij het meisje. De beelden zijn in vertrouwen gemaakt en niet bedoeld om verder te verspreiden. Ga na hoe het meisje hiermee omgaat en ondersteun haar.

Een meisje van 14 jaar
spreekt op café af met een
leeftijdsgenoot die ze heeft
leren kennen via het
internet. Louter voor
vriendschap.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

VRIJWILLIGHEID

GELIJKWAARDIG
HEID

LEEFTIJD
ADEQUAAT

CONTEXT

ZELFRESPECT

Welke reactie krijgt de situatie?

😊 Benoem en bevestig de situatie.

Het is beter om deze situatie te benoemen en aan te geven dat het voeren van gesprekken met onbekenden verrijkend kan zijn. De regel 'geen online contact met onbekenden' geeft een verkeerd en onduidelijk signaal. Via deze contacten ontwikkelen ze ook hun online identiteit. Geef aan dat het een goed idee was om af te spreken op een openbare plaats.

Je kan als tip meegeven om een vriend of vriendin mee te nemen, of dat ze hen laat weten waar ze heeft afgesproken of op voorhand al eens webcammen of de persoon googelen.

Online kan het meisje ook een aantal signalen herkennen wanneer er iets niet oké lijkt zoals moeilijke zinnen en vreemde vragen. Als ze het gevoel heeft dat iemand vreemd doet en plots heel vriendelijk is en complimentjes geeft, komt ze dit best aan jou vertellen. Geef mee dat ze geen persoonlijke gegevens zoals naam, wachtwoord of adres deelt.

Na het
zomerkamp
zet een meisje
van 13jaar een
sexy-pyjama foto
met haar
vriendinnen
op Instagram.
Ze heeft een
afgeschermd profiel.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

+/-

VRIJWILLIGHEID

-

GELIJKWAARDIG
HEID

+/-

LEEFTIJD
ADEQUAAT

+

CONTEXT

+/-

ZELFRESPECT

-

welke reactie krijgt de situatie?

Benoem en begrens de situatie.

Leg uit waarom dit gedrag niet oké is. De situatie verbieden is niet nodig. Het online posten van foto's is op zich geen probleem maar het meisje mag **niet ongevraagd foto's** van haar vriendinnen **online zetten** omdat ze daarmee de **privacy** en het **portretrecht** van hen schendt. Ze vraagt best op voorhand toestemming aan haar vriendinnen.

Leg uit wat **toestemming** is. Het wil niet zeggen dat wanneer haar vriendinnen toestemming gegeven hebben voor het nemen van een foto dat ze ook toestemming gegeven hebben om die online te zetten. Het is daarom belangrijk om steeds toestemming te vragen.

Geef aan dat het goed is dat ze een afgeschermd profiel heeft zodat niet iedereen haar foto's kan zien. Ze deelt ook best geen foto's waarvan ze later spijt zou krijgen.

Een meisje van 13 jaar deelt
ongevraagd een foto van
een mollige klasgenoot
in bikini op Snapchat
met de tekst
"Blubber Blubber".

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

-

VRIJWILLIGHEID

-

GELIJKWAARDIG
HEID

-

LEEFTIJD
ADEQUAAT

+/-

CONTEXT

-

ZELFRESPECT

-

welke reactie krijgt de situatie?

Benoem en verbied de situatie.

Leg uit waarom je dit gedrag verbiedt. Het meisje mag niet **zonder toestemming foto's** van anderen **doorsturen** omdat zij daarmee de **privacy** en **portretrecht** van het meisje schendt.

Snapchat is een populair medium om foto's te delen. Foto's verdwijnen na een aantal seconden. In theorie toch, want het is mogelijk een screenshot te nemen. Zo kunnen foto's dus nadien ook nog verspreid worden.

Toestemming speelt een cruciale rol. Dit betekent dat je, zonder je daartoe gedwongen wordt, toestemt in het maken en uitwisselen van seksueel getinte foto's, en deze foto's niet verder worden verspreid of online worden geplaatst.

De **tekst** "Blubber Blubber" bij de bikinifoto is heel erg **kwetsend**. En is in feite ook pesten. Zorg ervoor dat het meisje de foto verwijdt en haar excuses aanbiedt.

Een jongen van 14 jaar
dwingt zijn lief
met fysiek geweld
om een naaktfoto te sturen.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

VRIJWILLIGHEID

GELIJKWAARDIG
HEID

LEEFTIJD
ADEQUAAT

CONTEXT

ZELFRESPECT

Welke reactie krijgt de situatie?

Benoem en verbied de situatie. Ga met hem in gesprek.

Leg uit dat dit gedrag echt niet oké is. De jongen moet beseffen dat wat hij gedaan heeft echt niet kan. De jongen mag **niemand onder druk zetten** om een naaktfoto te sturen. Aandringen en dreigen met fysiek geweld is helemaal niet oké. Het is belangrijk dat er binnen een relatie **vertrouwen** en **respect** is.

Toestemming speelt een cruciale rol. Dit betekent dat je, zonder je daartoe gedwongen wordt, toestemt in het maken en uitwisselen van seksueel getinte foto's, en deze foto's niet verder worden verspreid of online worden geplaatst.

Seksueel getinte foto's of beelden ongevraagd maken, verspreiden of doorsturen kan strafbaar zijn. Zorg ervoor dat de jongen zijn excuses aanbiedt. Ga met hem verder in gesprek en volg dit ook verder op zodat hij dit gedrag niet meer stelt.

Een jongen van 12 jaar
komt via de zoektermen
'seks' en 'bloot' op
pornografische beelden
terecht. Hij vindt wat
hij ziet niet leuk en
sluit alle vensters.

 Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

VRIJWILLIGHEID

GELIJKWAARDIG
HEID

LEEFTIJD
ADEQUAAT

CONTEXT

ZELFRESPECT

welke reactie krijgt de situatie?

Benoem en bevestig de situatie.

Er is niets mis met het zoeken naar seksueel getinte beelden op het internet. Je kan dit gedrag best benoemen en bevestigen. **Reageer positief.** Leg uit dat je begrijpt dat hij **nieuwsgierig** is en op zoek gaat naar **seksuele beelden op het internet.**

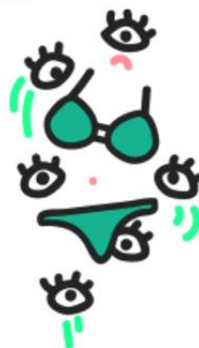
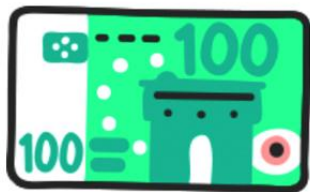
Geef aan dat er veel verschillende **seksueel getinte beelden** bestaan. Sommige beelden kunnen fijn zijn, maar andere kunnen zeer seksistisch en niet realistisch zijn. Zo kan porno dus ook fijn zijn, maar kan het ook een vertekend beeld van seksualiteit en relaties geven. Dit kan een negatieve invloed hebben op de seksualiteitsbeleving.

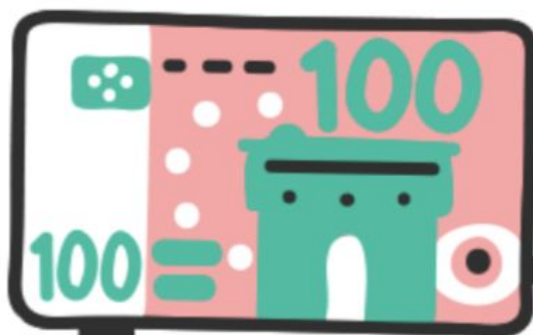
Verwijs door naar enkele informatieve websites zoals allesoverseks.be

Seksueel getinte beelden kunnen emotionele en fysieke reacties teweegbrengen. Bespreek wat het met hem doet.

SITUATIES 15 - 17 JAAR

Twee jongens van 17 jaar dreigen ermee een naaktfoto van een meisje online te zetten als ze hen geen 100 euro betaalt.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

-

VRIJWILLIGHEID

-

GELIJKWAARDIG
HEID

-

LEEFTIJD
ADEQUAAT

-

CONTEXT

-

ZELFRESPECT

-

Welke reactie krijgt de situatie?

Benoem en verbied de situatie.

Leg uit waarom dit gedrag niet oké is. De jongens mogen **niemand onder druk zetten** en niet dreigen om **seksueel getinte foto's** van anderen online te **verspreiden** omdat zij daarmee de **privacy** en **portretrecht** van het meisje schenden.

Toestemming speelt een cruciale rol. Dit betekent dat je, zonder je daartoe gedwongen wordt, toestemt in het maken en uitwisselen van seksueel getinte foto's, en deze foto's niet verder worden verspreid of online worden geplaatst.

Zorg ervoor dat de jongens de foto's verwijderen en hun excuses aanbieden. Ga met hen verder in gesprek en volg dit ook verder op zodat ze dit gedrag niet meer stellen.

Opgelet! Leg de schuld niet bij het meisje. Deze foto was vermoedelijk in vertrouwen gemaakt en niet bedoeld om verder te verspreiden. Ga na hoe het meisje hiermee omgaat en ondersteun haar waar nodig.

Een jongen van 17 jaar
spreekt op café af met een
leeftijdsgenoot die hij online
heeft leren kennen.
Ze hebben elkaar al gezien
via FaceTime.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

+

VRIJWILLIGHEID

+

GELIJKWAARDIG
HEID

+

LEEFTIJD
ADEQUAAT

+

CONTEXT

+

ZELFRESPECT

+

Welke reactie krijgt de situatie?

☺ Benoem en bevestig de situatie.

Je kan de situatie negeren, maar het is beter om deze te benoemen en aan te geven dat het voeren van gesprekken met onbekenden verrijkend kan zijn.

De regel 'geen online contact met onbekenden' geeft een verkeerd en onduidelijk signaal. Via deze contacten ontwikkelen jongeren ook hun online identiteit. Geef aan dat het goed was om af te spreken op een openbare plaats en op voorhand al eens te facetimen.

Je kan als tip meegeven dat het een goed idee is om een vriend of vriendin mee te nemen en iemand te laten weten waar hij heeft afgesproken.

Online kan de jongen op voorhand ook een aantal signalen herkennen wanneer er iets niet oké lijkt door moeilijke zinnen en vreemde vragen. Als hij het gevoel heeft dat iemand vreemd doet en plots heel vriendelijk is en complimentjes geeft, komt hij dit best aan jou vertellen. Geef mee dat hij geen persoonlijke gegevens zoals naam, wachtwoord of adres deelt.

Een jongen van
17 jaar heeft
het account van
een meisje uit
zijn klas gehackt
en stuurt naaktfoto's
die hij vindt
in privéberichten naar
zijn vrienden door.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

-

VRIJWILLIGHEID

-

GELIJKWAARDIG
HEID

-

LEEFTIJD
ADEQUAAT

-

CONTEXT

-

ZELFRESPECT

-

Welke reactie krijgt de situatie?

 Benoem en verbied de situatie. Neem maatregelen.

Leg uit waarom dit gedrag niet oké is. De jongen **mag geen account hacken** en privé informatie zoals **naaktfoto's ongevraagd doorsturen** omdat hij daarmee de **privacy** en **portretrecht** van het meisje schendt. Ook niet wanneer je vrienden hier om vragen en het wel vaker gedaan wordt. Foto's kunnen via internet en sociale media een eigen leven leiden.

Toestemming speelt een cruciale rol. Dit betekent dat je, zonder je daartoe gedwongen wordt, toestemt in het maken en uitwisselen van seksueel getinte foto's, en deze foto's niet verder worden verspreid of online worden geplaatst. Zorg ervoor dat de jongens de foto's verwijderen en hun excuses aanbieden. Ga met hen in gesprek en volg dit ook verder op zodat zij dit gedrag niet meer stellen.

Opgelet! Leg de schuld niet bij het meisje. De beelden zijn in vertrouwen gemaakt en niet bedoeld om verder te verspreiden. Ga na hoe het meisje hiermee omgaat en ondersteun haar indien nodig.

Een meisje van 15 jaar slaat
ongevraagd op haar smartphone
een aantal naaktfoto's op die
haar lief doorgestuurd heeft
via Snapchat zodat ze die later
nog kan herbekijken. Ze vertelt
dit niet aan haar lief.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

-

VRIJWILLIGHEID

+

GELIJKWAARDIG
HEID

-

LEEFTIJD
ADEQUAAT

+/-

CONTEXT

-

ZELFRESPECT

-

welke reactie krijgt de situatie?

☹️ **Benoem en begrensd de situatie.**

Leg uit dat sexting binnen een relatie kan. Maar het meisje mag deze **foto's niet ongevraagd** bewaren. Het is belangrijk dat er binnen een relatie **vertrouwen** en respect is.

Toestemming speelt hier een cruciale rol. Dit betekent dat je, zonder je daartoe gedwongen wordt, toestemt in het maken en uitwisselen van seksueel getinte foto's, en deze foto's niet verder worden verspreid of online worden geplaatst.

Geef hierbij ook nog enkele **tips** mee om veilig aan sexting te doen zoals wederzijdse **toestemming** wanneer je sexy foto's wil versturen en het maken van duidelijke **afspraken**.

Let op! Leg de schuld niet bij de jongen. Hij heeft hier niet om gevraagd en doet niets verkeerd. Geef mee dat hij aan het meisje kan laten weten dat hij liever niet heeft dat zij dit doet.

Wil ze de foto's echt hebben? Dan kan ze dit best vragen aan haar lief om ze door te sturen. Dan is er wel vertrouwen.

Een groep jongens van 16 jaar
kijkt tijdens de speeltijd
af en toe samen naar porno
op hun smartphone.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

+

VRIJWILLIGHEID

+

GELIJKWAARDIG
HEID

+

LEEFTIJD
ADEQUAAT

+

CONTEXT

-

ZELFRESPECT

+

Welke reactie krijgt de situatie?

☹️ Benoem en begrensv de situatie.

Leg uit dat je begrijpt dat ze **nieuwsgierig** zijn naar seks en op zoek gaan naar **informatie op het internet**. Maar geef aan dat de school niet de beste plaats is om dit te doen. Ze doen dit beter thuis.

Geef aan dat er veel verschillende **seksueel getinte beelden** bestaan. Sommige beelden kunnen fijn zijn, maar anderen kunnen zeer seksistisch en niet realistisch zijn. Zo kan porno dus ook fijn zijn, maar kan het ook een vertekend beeld van seksualiteit en relaties geven. Dit kan een negatieve invloed hebben op de seksualiteitsbeleving.

Je kan **doorverwijzen** naar enkele informatieve websites zoals allesoverseks.be.

**NIET!
BINNEN
KOMEN**

Een meisje van
15 jaar kleedt zich
in haar kamer
uit voor haar lief
van 17 jaar via een
privé livechat.
Ze hebben hier
duidelijke afspraken
over gemaakt.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

+

VRIJWILLIGHEID

+

GELIJKWAARDIG
HEID

+

LEEFTIJD
ADEQUAAT

+

CONTEXT

+

ZELFRESPECT

+

Welke reactie krijgt de situatie?

😊 Benoem en bevestig de situatie.

Geef aan dat er **niets mis** is met het tonen van elkaars lichaam via een **privé livechat** zoals Facetime.

Geef aan dat het goed is dat ze onderling **toestemming** gegeven hebben en duidelijke **afspraken** gemaakt hebben om elkaar niet te filmen of foto's te nemen. En dat er vertrouwen en respect is voor elkaar.

Je kan als **tip** meegeven dat het belangrijk is dat ze **niet herkenbaar** in beeld komen en dat ze de foto's ook steeds verwijderen. Ook als de relatie ophoudt moeten er duidelijke afspraken gemaakt worden over wat er met het beeldmateriaal moet gebeuren.

Een meisje
van 15 jaar
plaatst enkele
zwoele bikinifoto's
van zichzelf
op Instagram.
Iedereen kan
de foto's zien.

Hoe zijn de criteria van toepassing?

TOESTEMMING

VRIJWILLIGHEID

GELIJKWAARDIG
HEID

LEEFTIJD
ADEQUAAT

CONTEXT

ZELFRESPECT

Welke reactie krijgt de situatie?

☺ Benoem en bevestig de situatie.

Leg uit dat het online posten van sexy foto's van zichzelf **geen probleem** is.

Jonge tieners voelen zich onzeker over hun veranderende lichaam.

Door beelden uit te wisselen onder vrienden, zoeken ze steun bij elkaar.

Geef aan dat ze best geen foto's online zet waarvan ze later spijt zou krijgen.

Iedereen kan deze foto's ook zien en hierop reageren, zowel positief als negatief.

Leg uit dat ze haar **privacyinstellingen** best kan aanpassen zodat niet iedereen haar foto's kan zien.